

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma Samen Werken voor Ermelo

Programma Samen Werken in Ermelo (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Saldo Meerjarenbegroting 2026–2029, na Voorjaarsrapportage 2026	60.808	58.258	58.850	58.843
Mutaties Kaderbrief 2027	–589	–401	–401	–401
Genomen raadsbesluiten	–368	–346	–347	–347
Overige mutaties Meerjarenbegroting 2027–2030	7.518	3.944	4.219	4.505
Saldo Meerjarenbegroting 2027–2030	67.369	61.455	62.321	62.600

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027–2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Subprogramma Bestuur en Organisatie					
Doorbelasting van de personeelslasten	123	–22	–22	–22	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	–11	–15	–12	–2	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026–2030	–300	–300	–300	–300	Deze wijziging komt uit het Coalitieakkoord 2026–2030: een vierde wethouder. De totale kosten zijn vooralsnog berekend op € 300.000 per jaar.
Coalitieakkoord 2026–2030	–100	–100	–100	–100	Deze wijziging komt uit het Coalitieakkoord 2026–2030: extra middelen voor participatie.
Raads- en onkostenvergoeding raadsleden	–26	–26	–26	–26	De onkostenvergoeding en vergoeding aan raadsleden zijn per 1 januari 2026 gestegen als gevolg van de jaarlijks afgesproken indexatie.
Stelpost indexatie (onkosten)vergoeding raadsleden per 2027	–13	–13	–13	–13	Ieder jaar worden de vergoedingen en toelagen voor politieke ambtsdragers en bestuurders geïndexeerd aan de hand van door het CBS vastgestelde indexatiecijfers. In afwachting van de circulaire is per 2027 een stelpost opgenomen in de begroting voor indexatie van de raads- en onkostenvergoeding van respectievelijk 3% en 3,2%.
Stelpost loonontwikkeling college B&W	–15	–15	–15	–15	Op 2 juni 2026 is het akkoord gesloten voor een nieuwe arbeidsvoorwaardenovereenkomst sector Rijk. In deze cao is een salarisverhoging overeengekomen van 2,7%. Aangezien deze salarisverhoging ook doorwerkt in de bezoldiging van burgemeesters en wethouders is hiervoor een stelpost opgenomen in de begroting.
Salarissen Griffie	–45	–45	–45	–45	Het salarisbudget voor de formatie van de Griffie is bij de personeelsbegroting 2027 geactualiseerd. Hierin is een verwachte loonindexatie van 4,2% verwerkt, conform de loonvoet voor de sector overheid uit de Meicirculaire 2026.

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Contributie VNG & GGU 2027	-12	-12	-12	-12	Op basis van het contributievoorstel stijgt de contributie aan de VNG en GGU vanaf 2027 met 5,6% vanwege inflatie.
Groot onderhoud gemeentelijke panden	-28	-78	-16	-15	Enkele budgetten voor groot onderhoud zijn met een budgetneutrale wijziging overgeheveld naar het subprogramma Bestuur en Organisatie zodat de lasten en bijbehorende onttrekking aan de onderhoudsvoorziening binnen hetzelfde taakveld staan.
Klein onderhoud brandweerkazerne	24	20	28	28	De onderhoudslasten voor het dagelijks en contractueel onderhoud aan de brandweerkazerne waren onterecht begroot binnen het subprogramma Bestuur en Organisatie en zijn met behulp van een budgetneutrale wijziging overgeheveld naar het subprogramma Openbare orde en Veiligheid.
Interne verrekening CDOKE	47				Een deel van de personeelslasten van Meerinzicht verrekenen wij in 2027 met de subsidie van het Rijk vanuit de tijdelijke regeling CDOKE.
Actualisatie servicekosten	12	12	12	12	Het budget voor de servicekosten die Ermelo als verhuurder doorberekendt, is geactualiseerd.
Generatiepact	-46	-46	-46	-46	Het budget generatiepact is bij de personeelsbegroting 2027-2030 geactualiseerd (-37.000) en gecorrigeerd voor loonontwikkelingen (-9.000).
Eindheffing WKR	-35	-35	-35	-35	Doordat de wettelijk toegestane vrije ruimte binnen de werkkostenregeling (WKR) jaarlijks wordt overschreden, dienen we rekening te houden met een te verwachten nabetaling van gemiddeld € 35.000.
Centraal opleidingsbudget	-25	-25	-25	-25	Het opleidingsbudget bedraagt 1,25% van de totale loonsom. Een deel hiervan (€ 25.000) reserveert Ermelo voor algemene opleidingsactiviteiten voordat het overige budget naar rato wordt verdeeld over de verschillende bedrijfsonderdelen.
Reiskosten MyWheels	-10	-10	-10	-10	De reiskosten voor de dienstreizen met MyWheels waren nog niet voorzien in de begroting. Derhalve is er een budget opgenomen in de begroting gelijk aan de gerealiseerde uitgaven in 2025.
Interne doorbelasting MIZ	85	85	85	85	Een deel van de personeelslasten wordt intern doorbelast naar het taakveld waar deze lasten op betrekking hebben. Deze wijziging is op de totale begroting budgetneutraal.
Overige verschillen	-7	-4	-4	-4	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Bestuur en Organisatie	-382	-629	-556	-545	
Subprogramma Financiën					

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Doorbelasting van de personeelslasten	-81	-81	-81	-81	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	-64	123	62	263	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Areaaluitbreiding onroerende-zaakbelastingen	128	279	344	415	In de ontwikkeling van de WOZ-waarde is rekening gehouden met sloop en nieuwbouw van woningen op basis van de woningbouwprognose.
Inflatiecorrectie onroerende-zaakbelastingen	393	393	393	393	De belastingopbrengsten zijn gecorrigeerd voor inflatie (2,50%). Zie paragraaf lokale heffingen.
Inflatiecorrectie Toeristenbelasting	22	22	22	22	De belastingopbrengsten zijn gecorrigeerd voor inflatie (2,50%). Zie paragraaf Lokale heffingen.
Inflatiecorrectie Forensenbelasting	44	44	44	44	De belastingopbrengsten zijn gecorrigeerd voor inflatie (2,50%). Zie paragraaf Lokale heffingen.
Algemene uitkering	2.656	1.109	-573	-323	Dit is het bruto-effect van de Meicirculaire 2026 op de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Het netto-effect is daarentegen lager vanwege onder meer reserveringen in de begroting voor inflatie en taakmutaties.
Onderuitputting Btw-compensatiefonds (BCF)	-167	-167	-167	-167	Gezien de onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de ruimte onder het plafond BCF mag Ermelo maximaal de recente, gerealiseerde ruimte onder het plafond ramen in haar begroting. Voor de begroting 2027 dient de raming aangepast te worden aan de definitieve afrekening 2025 met als gevolg een structureel nadeel van € -167.000.
Stelpost huishoudelijke hulp uit de Wmo			2.396	2.517	Dit betreft het financieel effect van maatregel 44 uit het coalitieakkoord van het kabinet Jetten. Mensen die dat kunnen, gaan zelf betalen voor hun huishoudelijke hulp. Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de WMO wordt daarom geschrapt met ingang van 1 januari 2029. Voor het te verwachten financiële effect van deze uitname uit het gemeentefonds is een stelpost opgenomen in de begroting.
Stelpost vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo			-715	-751	Voor de mensen die niet zelf huishoudelijke hulp kunnen regelen blijft de gemeente daarin voorzien. Het rijk ondersteunt de gemeenten hierbij door vanaf 2029 de bijbehorende middelen toe te voegen aan het gemeentefonds.
Bijstelling stelpost volumeontwikkeling	-44	-87	43	44	De stelposten volume- en nominale ontwikkeling zijn bijgesteld naar aanleiding van de Meicirculaire 2026.
Vrijval stelpost volumeontwikkeling	969	968	925	925	De gereserveerde stelposten voor prijs- en volumeontwikkelingen 2027 vallen vrij ter dekking van de structurele financiële gevolgen van de

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027–2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
					inflatie- en volumecorrecties op de (werk)budgetten.
Bijstelling stelpost nominale ontwikkeling	-44	-174	-86	-218	De stelposten volume- en nominaleontwikkeling zijn bijgesteld naar aanleiding van de Meicirculaire 2026.
Vrijval stelpost nominale ontwikkeling	1.669	1.625	1.582	1.581	De gereserveerde stelposten voor prijs- en volumeontwikkelingen 2027 vallen vrij ter dekking van de structurele financiële gevolgen van de inflatie- en volumecorrecties op de (werk)budgetten.
Stelpost bouw nieuwe gemeentewerf		500	500	500	Bij de vorige begroting was vanaf 2028 een stelpost van € 500.000 opgenomen in de begroting ter dekking van de uitgaven voor de bouw van de nieuwe gemeentewerf. Aangezien de coalitie in het Coalitieakkoord 2026–2030 het voornemen heeft uitgesproken dat er vóór 2030 een besluit ligt over de locatie en het budget voor de nieuwbouw van de gemeentewerf, kan deze stelpost vervallen. Wel wordt in het coalitieakkoord € 100.000 gereserveerd voor veilige en betere werkomstandigheden op de huidige gemeentewerf.
Stelpost instandhouding gemeentewerf		-100	-100	-100	
Rentelasten langlopende leningen	117	27	-6	-18	De rentelasten over de langlopende leningen zijn bijgesteld in de begroting op basis van de laatste liquiditeitsprognose.
Rentebaten schatkistbankieren	88	-19	-11		De rente-inkomsten uit schatkistbankieren zijn bijgesteld op basis van de ontwikkeling van de ECB- en marktrente.
Onttrekking Algemene reserve	4.350	225	225		De incidentele voorstellen vanuit het Coalitieakkoord 2026–2030 worden gedekt uit de Algemene reserve. Verder wordt op basis van het coalitieakkoord € 1,5 miljoen uit de Algemene reserve overgeheveld naar de bestemmingsreserve voor het dorpsfonds. Zie de onderstaande regel voor een verdere toelichting.
Dotatie bestemmingsreserve Dorpsfonds	-1.500				In het Coalitieakkoord 2026–2030 staat dat vanaf 2027 een deel van het jaarsaldo wordt ingezet om de bestemmingsreserve van het dorpsfonds aan te vullen. Omdat de toekomstige jaarsaldi nog niet bekend zijn, is vooruitlopend op het jaarsaldo van 2027 een incidentele onttrekking aan de algemene reserve geraamd van € 1,5 miljoen. De overige stortingen vanaf 2028 en verder worden te zijner tijd verwerkt bij de bestemming van het resultaat bij de jaarrekening.
Onttrekking bestemmingsreserve Onderwijshuisvesting	-143	-221	-83	-60	De afschrijvingslast en bijbehorende onttrekking aan de bestemmingsreserve zijn doorgeschoven in verband met het later bouwen van diverse scholen die zijn opgenomen in het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP).

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Onttrekking bestemmingsreserve Transitie Sociaal domein	498	41			De begrotingsverschillen kunnen herleid worden naar een drietal collegebesluiten. Allereerst heeft het college ingestemd met het verlengen van de buurtcoach voor Buurtkamer Oranjepark met twee jaar. Om dit te financieren is er een onttrekking in 2027 en 2028 geraamd van respectievelijk € 76.000 en € 41.000. Verder is er voor 2027 een onttrekking geraamd van € 122.000 ter dekking van de aanvullende bijdrage aan Stichting Welzijn; voor de onderbouwing hiervan wordt verwezen naar het subprogramma 'Op weg naar Samenredzaamheid'. Tot slot vindt er een onttrekking plaats van in totaal € 300.000 waarvan € 200.000 voor de invulling van de taakstelling Sociale Subsidies in 2027 en € 100.000 voor de procesbegeleiding van dit traject.
Dotatie bestemmingsreserve Duurzaamheid	-1.007				Het rijk heeft bij de Meicirculaire 2026 geld beschikbaar gesteld aan de gemeenten in 2027 voor de uitvoering van hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Deze middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzaamheid.
Technische wijzigingen	102	102	102	102	Enkele budgetten zijn vanwege de Iv3-richtlijnen overgeheveld naar een ander taakveld. Hier is sprake van een budgetneutrale wijziging.
Overige verschillen	-5	-5	-5	-5	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Financiën	7.981	4.604	4.811	5.083	
Subprogramma Openbare Orde en Veiligheid					
Doorbelasting van de personeelslasten	-53	-27	-26	-27	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	26	21	22	22	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026-2030	-25				Deze wijziging vloeit voort uit het Coalitieakkoord 2026-2030: Aanpak polarisatie.
Klein onderhoudsbudget brandweerkazerne	-24	-20	-28	-28	De onderhoudslasten voor het dagelijks en contractueel onderhoud aan de brandweerkazerne waren onterecht begroot binnen het subprogramma bestuur en organisatie en zijn met behulp van een budgetneutrale wijziging overgeheveld naar het subprogramma Openbare orde en Veiligheid.
Overige verschillen	-5	-5	-4		Diverse overige verschillen

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Totaal subprogramma Openbare Orde en Veiligheid	-81	-31	-36	-33	
Totaal verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	7.518	3.944	4.219	4.505	

Programma Samen Leven in Ermelo

Programma Samen Leven in Ermelo (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Saldo Meerjarenbegroting 2026-2029, na Voorjaarsrapportage 2026	-45.506	-44.448	-44.539	-45.071
Mutaties Kaderbrief 2027	-431	-480	-446	-466
Genomen raadsbesluiten	-112	-104	-103	-103
Overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-2.817	-2.644	-2.661	-2.968
Saldo Meerjarenbegroting 2027-2030	-48.866	-47.676	-47.749	-48.608

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
Subprogramma Kansrijk opgroeien					
Doorbelasting van de personeelslasten	26	34	35	35	Doorberekende personeelskosten (formatie gemeente Ermelo) aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	765	193	140	-142	Actualisatie van de rente en afschrijvingen. De nieuwbouw en renovatie van Groevenbeek worden in 2027 (administratief) afgerond. De eerste kapitaallast van € 642.000 schuift daarmee een jaar door naar 2028. Zoals aangekondigd in de Kaderbrief 2027 is voor de realisatie van de Klokbeek en Augustinusschool een aanvullend krediet nodig van € 3,0 miljoen. Dit leidt tot een extra afschrijvingslast in 2030 van € 60.000.
Onderwijshuisvesting	-33	-33	-33	-33	De OZB-lasten voor schoolgebouwen zijn geactualiseerd. Hier staan binnen het subprogramma Financiën hogere belastingopbrengsten tegenover. Daarnaast zijn de verzekeringen herzien op basis van

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					aanbesteding, welke hebben geresulteerd in een lagere verzekeringspremie.
Gemeenschappelijke regelingen	-32	-32	-32	-32	Bijstelling gemeenschappelijke regeling GGD op basis van de conceptprogrammabegroting 2027. Dit betreft de financiële gevolgen voor de gemeente Ermelo, bestaande uit een hogere inwonersbijdrage door indexering en extra middelen voor het Rijksvaccinatieprogramma en de Jeugdgezondheidszorg.
Subsidies	-307	-163	-163	-163	De subsidiebedragen zijn met 2,5% geïndexeerd, conform de Bruto Binnenlands Product (BBP) prijsindex uit de Meicirculaire 2026. Daarnaast is de subsidie aan Veilig thuis met € 53.000 op het Jeugd-deel bijgeraamd op basis van regio afspraken. Incidentele dekking in 2027 vanuit de transformatiereserve voor de gedeeltelijke invulling van de taakstelling sociale subsidies. Voor het subprogramma Kansrijk opgroeien betreft het € 144.000
Basismobiliteit – vervoerskosten	-42	-42	-42	-42	Bijstelling vervoersbudgetten leerlingenvervoer, gym en zwemvervoer evenals jeugdvervoer op basis van 4% NEA-index.
Kinderopvang	-10	-10	-10	-10	Bijstelling budget op basis van aangepaste inspectietarieven GGD voor kinderopvang en gastouders op basis van gestegen tariefkosten.
Huuropbrengsten	-18	-18	-18	-18	Bijstelling huuropbrengst Triemahal op basis van de business case.
Zorgkosten Jeugdwet – Specialistische jeugdhulp	46	46	46	46	Het segment Specialistische jeugdhulp (beïnvloedbaar vanuit het voorveld) laat in de begroting van 2027 een licht dalende lijn zien (-€46.000). Onder specialistische jeugdhulp vallen veel vormen van jeugdhulp, waaronder opvoedhulp, dagbesteding, specialistische en basis GGZ. Binnen dit segment zien we de grootste aantallen jeugdigen. Op dit segment kunnen we met ons gemeentelijke beleid de grootste impact maken door versterkte inzet op het voorveld. Door de focus op preventieve en collectieve voorliggende voorzieningen worden hulpvragen sneller en lichter opgevangen. Hiermee zet de eerder ingezette, positieve trend zich voort.
Zorgkosten Jeugdwet – Hoog specialistische zorg	-244	-244	-244	-244	Bij de Hoogspecialistische zorg (deels beïnvloedbaar), met name bij de GGZ, is sprake van een onverwachte kostenstijging van €244.000. Dit betreft geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren met ernstige, meervoudige psychische of

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027–2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					psychiatrische problemen. Deze beweging wordt gedurende 2026 nader onderzocht om waar nodig bij te sturen.
Zorgkosten Jeugdwet – Essentiële functies	-172	-172	-172	-172	Essentiële functies (niet beïnvloedbaar) is een vorm van jeugdhulp die we als provincie Gelderland gezamenlijk inkopen (sinds 2025), omdat het gaat om hoogspecialistische jeugdhulp voor kinderen en jongeren in zeer kwetsbare posities, waarbij een enkele aanbieder vaak niet voldoende expertise heeft om de zorg alleen te organiseren. Voor Ermelo betreft dit een onontkoombare kostenstijging van €172.000 ten gevolge van enkele cliënten met een zeer complexe en hoogintensieve zorgvraag.
Zorgkosten Jeugdwet – indexatie	-438	-438	-438	-438	Jaarlijkse indexatie voor loon- en prijsstijgingen (niet beïnvloedbaar) waar een compensatie tegenover staat vanuit het Rijk via de Meicirculaire 2026.
Zorgkosten Jeugdwet – Overig	-17	-17	-17	-17	Diverse mutaties in de verschillende segmenten. Resumé: in 2027 stijgen de totale kosten voor jeugdhulp met € 825.000 ten opzichte van de huidige begroting. Het totale jeugdhulpbudget komt hiermee uit op € 10.939.000. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door externe factoren die buiten de directe invloedssfeer van de gemeente liggen. We zien daarnaast nog steeds positieve resultaten ten gevolge van het preventieve jeugd- en onderwijsbeleid.
Reëel begroten	-115	-115	-115	-115	Huur gymlokaal: In 2025 is de nieuwbouw van de Triemahal opgeleverd met twee zaaldelen. Dit is onvoldoende voor de totale gymbehoefte van het Emaus College. Zij gymmen nog deels in hun bestaande eigen sportvoorziening van 's Heeren Loo. Hiervoor hebben zij recht op de klokurenvergoeding. Dit bedraagt € 30.000 per jaar. De bijdrage van € 50.000 per jaar aan de gemeente Oldebroek in het kader van de regionale samenwerking binnen het programma jeugdhulp. Het programma is opgebouwd uit een visie en missie en vanuit verschillende werkgroepen wordt er aan de vastgestelde thema's gewerkt. Daarnaast worden er bijeenkomsten georganiseerd, wordt er indien nodig externe deskundigheid ingezet en onderhouden we een regionale website. Deze kosten zijn eerder incidenteel begroot, maar worden in het kader van reëel begroten nu structureel opgenomen.

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					Budgettechnische wijziging van € 35.000 vanuit een ander subprogramma voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).
Overige mutaties subprogramma	-5	-5	-5	-5	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Kansrijk opgroeien	-596	-1.016	-1.068	-1.350	
Subprogramma Op weg naar samenredzaamheid					
Doorbelasting van de personeelslasten	-11	-3	-3	-5	Doorberekende personeelskosten (formatie gemeente Ermelo) aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	238	-22	-19	-13	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026-2030	-75	-75	-75	-75	Vergroten weerbaarheid. Deze post komt uit het Coalitieakkoord 2026-2030.
Bijdrage Interactie	-192	-192	-192	-192	De totale bijdrage aan Interactie is 3,5% hoger dan de bijdrage 2027 zoals vastgesteld in het raadsbesluit van maart 2026. Dit is iets hoger dan de reguliere indexatie, vanwege een wijziging in de cao Vermo waar Interactie onder valt. Ook wordt € 74.000 ingevuld van de taakstelling Sport door extra tariefstijgingen op zwemmen en zaalverhuur.
Invulling taakstelling sport	-74	-74	-74	-74	Op basis van een voorlopige berekening ziet het er wel naar uit dat de kosten voor het onderhouden van de sportvelden nog fors omhoog gaan per 2027. De aanbesteding hiervan vindt later in 2026 plaats en de daadwerkelijke effecten zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend.
Bijdrage combinatiefunctionaris Sport	-39	-39	-39	-39	De geraamde rijksbijdrage in de begroting voor de combinatiefunctionaris sport is met € 39.000 verlaagd om aan te sluiten met de te verwachten bijdrage vanaf 2027 e.v.
Verhuuropbrengsten gemeentelijke objecten	31	31	31	31	De verhuurinkomsten van sporthallen en -velden zijn 2,5% geïndexeerd, conform de Bruto Binnenlands Product (BBP) prijsindex uit de Meicirculaire 2026.
Verzekeringspremie Oude Telgterweg 203 en Herderlaan 51	24	24	24	24	De verzekeringen van de gemeentelijke gebouwen zijn opnieuw aanbesteed, wat heeft geresulteerd in een lagere premie. De premie is met circa 30% gedaald. Daarnaast is het oude zwembad Calluna nu verzekerd tegen de sloopwaarde met als gevolg een extra besparing op de te betalen premie.

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
Energieverbruik en pacht Sporthal Triemahal	-40	-40	-40	-40	Deze kosten hangen samen met de exploitatie van de Sporthal Triemahal.
Welzijn Ermelo	-122				Het college heeft Stichting Welzijn Ermelo een incidentele overbruggingscompensatie verleend van in totaal € 235.405 uit de transformatiereserve (€ 113.017 voor 2026 en € 122.388 voor 2027) om acute bezuinigingen en personele krimp in preventieve voorzieningen te voorkomen. Voorwaarde is dat de stichting haar bedrijfsvoering verbetert, waarna de gemeente en Welzijn Ermelo afspraken gaan maken over een duurzame aansluiting op de beleidsambities van de Nota Sociaal Domein.
Gemeenschappelijke regelingen	-15	-15	-15	-15	Bijstelling van de gemeenschappelijke regeling op basis van de beleidsarme ontwerp-begroting 2027 van het Noord-Veluws Archief (NoVA). De gemeentelijke bijdrage van Ermelo stijgt met € 15.000 naar € 296.000, wat hoofdzakelijk wordt veroorzaakt door cao-loonindexatie en het invullen van een vacature voor de nieuwe Archiefwet.
Subsidies	-290	-167	-167	-167	De subsidiebedragen zijn met 2,5% geïndexeerd, conform de Bruto Binnenlands Product (BBP) prijsindex uit de Meicirculaire 2026. Als onderdeel van de subsidie aan de bibliotheek dragen de VoorleesExpress (€ 23.000) en Boekjes en Babbels (€ 11.000) bij aan het vergroten van leesplezier en het bestrijden van laaggeletterdheid, evenals het DigiLab (€ 35.000) voor digitale vaardigheden, al jaren succesvol bij aan het gemeentelijke beleid. Deze kosten zijn eerder incidenteel begroot, maar worden in het kader van reëel begroten nu structureel opgenomen. De taakstelling sociale subsidies van € 300.000 voor 2027 wordt naar verwachting voor € 100.000 ingevuld vanuit efficiëntie. Het college heeft ingestemd om het 'restant' van € 200.000 incidenteel te dekken vanuit de Transformatiereserve Sociaal Domein zodat het geen directe gevolgen heeft voor inwoners. De verdeling van deze incidentele dekking in 2027 staat verdeeld over de verschillende subprogramma's. Voor het subprogramma Samenredzaamheid betreft het € 23.000. De structurele invulling van € 545.000 voor boekjaar 2028 en verder wordt gedurende 2027 verder onderzocht, om dit mogelijk te maken wordt € 100.000 ingezet op de procesbegeleiding, mede middels het herijken van

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					het subsidiebeleid. In de toekomst dienen aanvragen helder getoetst te worden aan de inhoudelijke doelstellingen van de Nota Sociaal Domein.
Reëel begroten	-50	-50	-50	-50	De geraamde huuropbrengsten in de begroting zijn geactualiseerd.
Overige mutaties subprogramma	-19	-19	-19	-19	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Samenredzaamheid	-634	-641	-638	-634	
Subprogramma Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk					
Doorbelasting van de personeelslasten	-58	-52	-52	-52	Doorberekende personeelskosten (formatie gemeente Ermelo) aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Zorgkosten Participatiewet	-42	-43	-43	-43	Herziening budget BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten). Dit is een jaarlijks budget vanuit de Rijksoverheid aan de gemeente om de bijstandsuitkeringen (minimaal beïnvloedbaar) te betalen. Het aantal bijstandsuitkeringen in Ermelo stijgt licht.
Zorgkosten Participatiewet – beschermt werk	-167	-131	-170	-195	Bijstelling Beschut werk (minimaal beïnvloedbaar) op basis van Meicirculaire 2026. Beschut werk is een voorziening uit de Participatiewet voor mensen die graag willen werken, maar door een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking een zeer intensieve begeleiding of een sterk aangepaste werkplek nodig hebben. De systematiek gaat per 2028 veranderen. Dit wordt deels door het Rijk gecompenseerd. In deze begroting zijn de bedragen overgenomen conform de Meicirculaire 2026.
Zorgkosten Participatiewet – overig	-13	-13	-13	-16	Vanuit het Rijk ontvangen we geld voor de re-integratie (deels beïnvloedbaar) gericht op jongeren ter ondersteuning en begeleiding van school naar werk.
Wet Sociale Werkvoorziening	-184	-219	-190	-191	Bijstelling Sociale Werkvoorziening op basis van Meicirculaire 2026.
Ombuiging MIZ – Sociaal Medische Indicatie (SMI)	-16	-16	-16	-16	De begroting van Sociaal Medische Indicatie (SMI) is naar beneden bijgesteld conform de realisatie. Dit is het gevolg van zowel beleidsinterventies als interventies in de uitvoering. Dit betreft een betere uitvraag op mogelijkheden van de voorliggende voorzieningen, een verkorting van de periode van verstrekking, het monitoren door

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027–2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					één contactpersoon gedurende de verstrekking van SMI en kijken of er andere oplossingen in de tussentijd kunnen worden ingezet. Hiermee is het ombuigingsvoorstel SMI ingevuld.
Subsidies	-14	-5	-5	-5	De subsidiebedragen zijn met 2,5% geïndexeerd, conform de Bruto Binnenlands Product (BBP) prijsindex uit de Meicirculaire 2026. Incidentele dekking in 2027 vanuit de transformatiereserve voor de gedeeltelijke invulling van de taakstelling sociale subsidies. Voor het subprogramma Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk betreft het € 9.000.
Overige mutaties subprogramma	-5	-5	-5	-5	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Bestaanszekerheid en perspectief op (on)betaald werk	-499	-484	-494	-523	
Subprogramma Zelfstandig thuis					
Doorbelasting van de personeelslasten	-34	-30	-29	-29	Doorberekende personeelskosten (formatie gemeente Ermelo) aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Coalitieakkoord 2026–2030	-200				Plan tegen huiselijk geweld, femicide en kindermishandeling. Deze post komt uit het Coalitieakkoord 2026–2030.
Hulp bij het Huishouden	-322				Het plan om de inkomensafhankelijke eigen bijdrage weer in te voeren (in plaats van het vaste en lage abonnementstarief), is met een jaar uitgesteld tot 2028. Hiervoor ontvangen we compensatie via de algemene uitkering (programma Samen Werken), maar dienen we de geraamde opbrengst van de eigen bijdrage in 2027 te schrappen. Per saldo budgetneutraal.
Basismobiliteit	-10	-10	-10	-10	Bijstelling vervoersbudgetten WMO-vervoer op basis van 4% NEA index.
Gemeenschappelijke regelingen	-19	-19	-19	-19	Bijstelling gemeenschappelijke regeling GGD op basis van de concept-Programmabegroting 2027. De financiële gevolgen voor de gemeente Ermelo als gevolg van een hogere inwonersbijdrage door indexering.
Subsidies	-158	-104	-73	-83	De subsidiebedragen zijn met 2,5% geïndexeerd, conform de Bruto Binnenlands Product (BBP) prijsindex uit de Meicirculaire 2026. Daarnaast is de subsidie aan Veilig thuis met € 41.000 op het

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting
					WMO-deel bijgeraamd op basis van regio afspraken. Het college heeft ingestemd met het verlengen van de inzet van de buurtcoach voor Buurtkamer Oranjepark voor een periode van twee jaar (juli 2026 tot en met juni 2028). Het gaat om een incidenteel bedrag van €145.000 uit de transformatiereserve, met als doel om te komen tot een zelfstandig functionerend wijknetwerk. Incidentele dekking in 2027 vanuit de transformatiereserve voor de gedeeltelijke invulling van de taakstelling sociale subsidies. Voor het subprogramma Zelfstandig Thuis betreft het € 24.000.
Zorgkosten WMO – begeleiding	60	60	60	60	In 2027 dalen de totale kosten voor Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) met € 60.000 op het onderdeel Begeleiding welke beïnvloedbaar is vanuit beleidsinterventies.
Zorgkosten WMO – Huishoudelijke hulp	-203	-203	-203	-203	Voor de Huishoudelijke hulp (minimaal beïnvloedbaar) is het VNG-groeimodel als basisuitgangspunt genomen voor de volumegroei in verband met de dubbele vergrijzing (er zijn steeds meer ouderen, die ook nog eens ouder worden). We zullen monitoren hoe de werkelijke groei in Ermelo zich ontwikkelt ten opzichte van het landelijke groeimodel.
Zorgkosten WMO – indexatie	-226	-226	-226	-226	Jaarlijkse indexatie voor loon- en prijsstijgingen (niet beïnvloedbaar) waar een compensatie tegenover staat vanuit het Rijk via de Meicirculaire 2026. Resume: In 2027 stijgen de totale kosten voor WMO met € 369.000 ten opzichte van de huidige gemeentelijke begroting.
Reëel begroten	35	35	35	35	Budgettechnische wijziging van € 35.000 vanuit een ander subprogramma voor Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO).
Overige mutaties subprogramma	-11	-6	4	14	Diverse overige verschillen
Totaal subprogramma Zelfstandig Thuis	-1.088	-503	-461	-461	
Totaal verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-2.817	-2.644	-2.661	-2.968	

Programma Samen Wonen in Ermelo (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Saldo Meerjarenbegroting 2026-2029, na Voorjaarsrapportage 2026	-13.028	-12.318	-12.283	-12.501
Mutaties Kaderbrief 2027				
Genomen raadsbesluiten	-32	-34	-32	-34
Overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-2.943	-569	-734	-463
Saldo Meerjarenbegroting 2027-2030	-16.003	-12.921	-13.049	-12.998

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Subprogramma Duurzaamheid en Milieu					
Doorbelasting van de personeelslasten	120	131	132	134	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	51	17	20	16	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Riolering	190	217	218	226	Dit betreft de onttrekking aan de egalisatievoorziening riolering.
Coalitieakkoord 2026-2030	-250				Deze post komt uit het coalitieakkoord: pilot netcongestie.
Coalitieakkoord 2026-2030	-250				Deze post komt uit het coalitieakkoord: circulair ambachtscentrum.
Coalitieakkoord 2026-2030	-50	-50	-50		Deze post komt uit het coalitieakkoord: klimaatadaptatie in wijken.
Duurzaamheid	-39	-39	-39	-39	Rente SVN lening duurzaamheid overhevelen naar programma Financiën.
Duurzaamheid			-75	-75	Visie duurzaamheid
ODVeluwe	-30	-30	-30	-30	Jaarlijkse indexering, er is dekking vanuit de meicirculaire.
Coalitieakkoord 2026-2030	-450	-450	-450	-450	Deze post komt uit het coalitieakkoord: jaarlijks € 40,00 korting per huishouden op de lokale lasten / afvalstoffenheffing.
Afvalstoffen	78	78	77	70	Dit betreft de onttrekking aan de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing.
Overige mutaties subprogramma	-1	-1	-1	-1	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Duurzaamheid en Milieu	-631	-127	-198	-149	
Subprogramma Kwaliteit Openbare Ruimte					
Doorbelasting van de personeelslasten	-164	-146	-145	-146	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	18	7	-3	45	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Begraafplaats	155	155	155	155	Reëel begroten: inkomsten scherper begroot naar realisatie.
Coalitieakkoord 2026-2030	-200				Deze post komt uit het coalitieakkoord: vergroten sociale veiligheid.
Coalitieakkoord 2026-2030	-500				Natuurherstel.
Coalitieakkoord 2026-2030	-175	-175	-175		Deze post komt uit het coalitieakkoord: beter toezicht op groen, bouw en contractbeheer.
Overige mutaties subprogramma	2	3	2	2	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Kwaliteit Openbare Ruimte	-864	-156	-166	56	
Subprogramma Ruimtelijke Ontwikkeling					
Doorbelasting van de personeelslasten	-335	-310	-310	-312	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	1	2	1	2	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Anterieure overeenkomsten	100	100	100	100	Reëel begroten: inkomsten scherper begroot naar realisatie.
Coalitieakkoord 2026-2030	-150				Deze post komt uit het coalitieakkoord: gebiedsvisie Horst en Telgt.
Coalitieakkoord 2026-2030	-200				Deze post komt uit het coalitieakkoord: snel herstel buitenruimte.
Coalitieakkoord 2026-2030	-150				Deze post komt uit het coalitieakkoord: een vaste oeververbinding naar Zeewolde.
Overige mutaties subprogramma	8	8	8	8	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Ruimtelijke Ontwikkeling	-726	-200	-201	-202	
Subprogramma Verkeer en Vervoer					
Doorbelasting van de personeelslasten	-29	-15	-14	-15	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	39	-56	-78	-75	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026-2030	-150				Deze post komt uit het coalitieakkoord: lobby voor ondertunneling spoor.
Overige mutaties subprogramma	4	4	4	4	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Verkeer en Vervoer	-136	-67	-88	-86	
Subprogramma Wonen					

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Doorbelasting van de personeelslasten	-191	-172	-172	-172	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)	-9	-10	-10	-9	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026-2030	-20	-20	-20	-20	Deze post komt uit het coalitieakkoord: behoud van ons erfgoed.
Coalitieakkoord 2026-2030	-500				Deze post komt uit het coalitieakkoord: versnellen woningbouw.
Bouwleges	164	164	164	164	Reëel begroten: inkomsten scherper begroot naar realisatie.
Wonen	-56	-56	-56	-56	Rente SVN lening wonen overhevelen naar programma Financiën.
Gebouwen	28	77	16	15	Bedragen onderhoud gebouwen overhevelen naar programma Bestuur en Organisatie.
Overige mutaties subprogramma	-2	-2	-3	-4	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Wonen	-586	-19	-81	-82	
Totaal verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-2.943	-569	-734	-463	

Programma Samen Ondernemen in Ermelo

Programma Samen Ondernemen in Ermelo (bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Saldo Meerjarenbegroting 2026-2029, na Voorjaarsrapportage 2026	-1.174	-1.204	-1.160	-1.167
Mutaties Kaderbrief 2027				
Genomen raadsbesluiten				
Overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-112	-43	-77	-74
Saldo Meerjarenbegroting 2027-2030	-1.286	-1.247	-1.237	-1.241

Verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030:	2027	2028	2029	2030	Toelichting / Herkomst
Subprogramma Bedrijvigheid					
Kapitaallast (afschrijving + rente)	7	21	-10	-11	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Totaal subprogramma Bedrijvigheid	7	21	-10	-11	
Subprogramma Economie					
Doorbelasting van de personeelslasten	-54	-51	-50	-51	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Kapitaallast (afschrijving + rente)		1		2	Actualisatie van de rente en afschrijvingen.
Coalitieakkoord 2026-2030	-50				Deze post komt uit het coalitieakkoord: realiseren van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in het centrum.
Overige mutaties subprogramma	6	4	2	4	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Economie	-98	-46	-48	-45	
Subprogramma Toerisme en Recreatie					
Doorbelasting van de personeelslasten	-14	-9	-10	-9	Doorberekende personeelskosten aan dit product. Zie de toelichting op de personele lasten in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Overige mutaties subprogramma	-7	-9	-9	-9	Diverse overige verschillen.
Totaal subprogramma Toerisme en Recreatie	-21	-18	-19	-18	
Totaal verklaring overige mutaties Meerjarenbegroting 2027-2030	-112	-43	-77	-74	

